

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 11 maart 2010

MEDITATIE

De doop van het lijden

De Heere Jezus onderwijst de discipelen in Lukas 12, de verzen 49-53 dat Hij gekomen is om te lijden en vuur op aarde te brengen. Het lijden van Christus wordt in ons tekstvers onder het beeld van de doop tot uitdrukking gebracht. Ik moet - o Mijn discipelen - gedoopt worden.

Een doop van lijden, een doop van wonden, een doop van zielenstrijd, een doop van bloed en een doop van de dood zal Ik ondergaan. Ik word er in gedompeld, niet om erin om te komen, maar om voor u de eeuwige verlossing van zonde, wereld en duivel teweeg te brengen.

O, de discipelen, zij hadden het nodig om hierop gewezen te worden. En telkens hebben zondaren het nodig erop gewezen te worden dat de oorzaak van hun zaligheid ligt in de doop van het zware lijden en sterven van de Heere Jezus Christus.

“En hoe word Ik geperst totdat het volbracht zij”. Wat moeten wij daaronder verstaan?

Als waarlijk mens heeft Hij de angst en de schrik van het aanstaande

Maar Ik moet met een doop gedoopt worden; en hoe word Ik geperst totdat het volbracht zij.

Lukas 12:50

lijden gekend. Hij zag als mens tegen het lijden op, dat leert de Schrift ons duidelijk. Maar toch, hier gaat het hoofdzakelijk om iets anders. Deze uitdrukking gebruikt de Heere Jezus ook om te tonen Zijn brandende begeerte, waardoor Hij wordt beheerst om het werk der verlossing te volbrengen. De ijver die Hij voor de zaak, die Hij op Zich genomen had alreeds van eeuwigheid, komt hier openbaar. Hij voelt Zich gedrongen door een sterke ijver aangedreven en bewogen om de eer Zijns Vaders te bevorderen en de zaligheid van zondaren te bewerkstelligen. O, Hij wilde de Bloedfontein zijn en de geopende deur voor een verloren volk.

Het lijden was niet alleen een moeten, neen het lijden en sterven was ook een gewillig lijden en sterven. Liefde tot de deugden des Vaders, om de geschonden deugden van rechtvaardigheid en heiligheid op te luisteren, te verheerlijken. De ongehoorzaamheid van de mens in de overtreding van Gods heilzaam gebod zou Hij door Zijn gehoorzaamheid teniet doen. De dood die de zondaar moest sterven als straf op de zonde, zou Hij sterven. O, Christus, Hij is gereed en gewillig om het lijden te dragen en te verdragen voor de eeuwige verlossing van Zijn Kerk.

O, laten we het altijd bedenken en overdenken, dat heel het lijden van Christus een gewillig lijden is geweest.

Een lijden ten behoeve en in de plaats van zondaren. Hij leefde een vernederd leven van drie en dertig jaren en stierf de vreselijke kruisdood met een gewillige geest. Gods eer en de verlossing van zondaren waren het doeleinde van Zijn lijden.

Zoals het “ik heb grotelijks begeerd het Avondmaal met u te houden”, zo staat het ook met het “ik word geperst totdat het volbracht zij”. De liefdesijver en het liefdesvuur nam bezit van deze gezegende Borg en Middelaar, alreeds van eeuwigheid. Het verlossingswerk zou eerst dan met volle kracht doorgevoerd kunnen worden en de wereld van satan en zonde bevrijd, als het lijden volbracht was.

O, wat komt hier de gewilligheid van Christus tot verlossing van zondaren openbaar. Want die gewilligheid was er niet alleen tijdens Zijn lijdens- en stervensgang op aarde, maar die is er nog, nu Hij plaats genomen heeft in de hemel. En daarom, o zondaar, denk toch niet te klein van deze gewilligheid van Christus om u te redden en te zaligen. Hij is veel gewilliger om u te verlossen en te zaligen dan dat u gewillig bent om zalig te worden.

Maar, hoe is het ook voor Gods Kerk een prediking om voor Hem te leven,

Inhoud

88e jaargang

Nr. 24

- 1 Meditatie: De doop van het lijden
- 2 Commentaar: Homo's en de carnavalsmis
- 3 De Naam: Bijbelstudie over de namen van de Middelaar (10)
- 4 Zuiverheid in leer en leven (3)
- 6 Ontwikkelingen in Israël (4)
- 7 Inleiding tot de Dordtse Leerregels (1)
- 9 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 11 Kerkdiensten

Die hen zo duur gekocht heeft met de prijs van Zijn leven en bloed. Kunnen onze slapende harten daardoor niet ontwaken en onze koude genegenheden niet opgewekt worden in de overdenking van deze gewilligheid? Hoe horen een ijverige Zaligmaker en ijverige discipelen bij elkaar.

O, laat ons het lijden van Christus recht mogen betrachten en daartoe benodigen de bediening van de Heilige Geest.

Christus werd ondergedompeld in de doop van het lijden opdat gij, o zondaarsvolk, behouden zou worden. Opdat gij ook in uw lijden niet zou ondergaan. Laat toch Zijn lijden voor u het voorbeeld tevens mogen zijn, die eenswillendheid met de wegen

des Heeren te ontvangen en de bereidheid, die wegen alleen te gaan met geduld en onderwerping.

“Maar Ik moet met een doop gedoopt worden; en hoe word Ik geperst totdat het volbracht zij!” Het was Gods eer en het heil voor zondaren, die Hem deze weg gewillig deden gaan, met een brandende ijver en liefde.

Wel, dit ijver- en liefdevuur moet elk tot liefde nopen. Leef voor Hem, al de dagen van uw leven, o zonda(ar)(es), Die u zo uitnemend heeft liefgehad, en vergeet nooit dat uw zaligheid Zijn bloed heeft gekost.

wijlen ds. J. Veenendaal

de paapse mis?’ Dat verschil blijkt niet gering te zijn. In de grond van de zaak is de mis niet anders dan een verloochening van het enige (het unieke) offer dat Christus eenmaal aan het kruis volbracht heeft. Daarom durft men, ja moet men de mis betitelen als ‘een vervloekte afgoderij’. Onze vaders spraken ook wel spottend van de ‘roomse broodgod’.

Volgens de transsubstantiatieleer worden door het woord van de priester brood en wijn veranderd in het lichaam en bloed van Christus. Dat brengt de Rooms-Katholieke Kerk er toe om daar zeer nauwgezet mee om te gaan. De kerkleden krijgen veelal niet de wijn (daar zouden ze mee kunnen morsen), maar alleen de hostie uitgereikt. Waar onder ons het overgeschoten avondmaalsbrood geen heilig karakter draagt, worden de geconsacreerde hosties die niet zijn uitgedeeld, uiterst zorgvuldig bewaard. Als het Lichaam van Christus dienen zij immers aanbeden te worden.

Verzotting van de liturgie

Maar tegelijkertijd kan er in de Rooms-Katholieke Kerk veel mee door. Ook als het gaat om de mis. Het is al veelzeggend dat men in rooms-katholieke kring geen moeite heeft met carnaval. Een feest vol uitspattingen en zotternij dat nota bene gevierd wordt op de laatste dagen voor Aswoensdag, het begin van de vastentijd. Maar in het zuiden van het

COMMENTAAR

Homo's en de carnavalsmis

Vraag 80 van de Heidelbergse Catechismus staat in deze oecumenische tijd laag genoteerd. Velen tillen niet zwaar meer aan dogmatische verschillen tussen christenen. In plaats dat we de verschillen benadrukken en elkaar gaan verketteren, zouden

we meer de nadruk moeten leggen op hetgeen ons verbindt.

De opstellers van de catechismus vragen echter wel uitdrukkelijk naar de verschillen. ‘Wat onderscheid is er tussen het Avondmaal des Heeren en

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Wvd. hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele, Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop, postbus 33, 2950 AA Alblisserdam tel. 078-6912899, fax 078-6919536 e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag in het bezit van de drukker te zijn.
Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan: Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 11,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober); voor het buitenland: € 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av, N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van: de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

land is het gebruikelijk om in de carnavalstijd speciale carnavalsmissen te organiseren. Kan het erger?

'Op geen enkele dag is het sacrale zo vermengd met het profane als op deze dag', zo valt te lezen op de officiële website van de Rooms-Katholieke Kerk. 'De Bijbellezingen en de gebeden zijn in het plaatselijke dialect, de pastoor houdt een conferentie in plaats van een preek, dansmariekes gaan voorop in een polonaise naar het altaar, de Raad van Elf collecteert en een dweilorkest begeleidt jolige communieliedjes'.

Maar niet iedere roomse is het hier mee eens. Er zijn er ook, zo lezen we op de website, die de carnavalsmis beschouwen 'als de verzotting van de heilige liturgie'.

Als iets duidelijk maakt hoezeer het rooms-katholicisme een oppervlakkige, wereldse godsdienst is die veraf staat van het ware geloof zoals ons dat in de Bijbel beschreven wordt, is dit het wel. Van veel protestantse gemeenten moet helaas gezegd worden dat er weinig of geen besef is van waar het bij de bediening van het Avondmaal werkelijk om gaat. Maar bij mijn weten is het gelukkig nog niet zo erg dat de avondmaalsbediening gecombineerd wordt met het carnaval of een ander dronkemansfeest. Voor dergelijke huiveringwekkende en blasfemische praktijken zijn we tot dusver bewaard gebleven.

De kwestie Reusel

In het Brabantse Reusel liet de pastoor echter prins Carnaval weten dat hij wegens zijn homoseksuele relatie bij de carnavalsmis niet de hostie zou krijgen. Andere parochies zijn op dat punt gemakkelijker en hebben geen onoverkomelijke bezwaren om zo iemand aan de eucharistieviering te laten deelnemen. Kennelijk hebben ze in Reusel een zware pastoor die het nauw neemt met de kerkelijke voorschriften.

Het Vaticaan wijst homoseksuele relaties als zondig af. Daarin kunnen we het met Rome eens zijn. Ook dat moet gezegd worden. Inmiddels leidde de kwestie-Reusel tot een hele rel. Niet omdat de plaatselijke prins Carnaval er zo'n punt van maakte. Maar anderen, tot de voorzitter van de PvdA toe, zagen hun kans schoon om tegen deze uitsluiting van homo's te protesteren. Er werd zelfs aangifte gedaan tegen de pastoor wegens beroepsmatige discriminatie. Opgevoerd werd om zondag 28 februari

DE NAAM

10

Bijbelstudie over de namen van de Middelaar

CHRISTUS
DEUR
DIENAAR
EERSTGEBORENE
ENGEL

En ik zeg, dat Jezus Christus een dienaar geworden is der besnijdenis, vanwege de waarheid Gods, opdat Hij bevestigen zou de beloftenissen der vaderen.

Romeinen 15:8

Paulus schrijft in Romeinen 15 over de onderlinge verhoudingen binnen de gemeente. Degenen die meer kennis hebben, een sterker geloof, en beter begrijpen hoe een christen moet leven, zijn verplicht de zwakken te dragen en te helpen.

De praktijk van dit goede samenleven kunnen we terugvinden in het Oude Testament (vers 4). Dit eerste gedeelte van de Bijbel is dan ook geschreven tot onderwijs en troost. De gemeente van het Nieuwe Testament wordt de spiegel voorgehouden van het Oude Verbond. Opdat men 'eensgezind zijt onder elkander naar Jezus Christus, opdat gij eendrachtelijk met één mond moogt verheerlijken den God en Vader van onzen Heere Jezus Christus' (vers 5 en 6).

Het ene gemeentelid mag niet op het andere neerzien. Men moet elkaar dienen. Functioneert dit ook onder ons? De apostel weet dat gemeenteliden *mensen* zijn. Van nature staat ons eigen ik centraal. Daarom gaat hij wijzen op de grote Dienaar.

We kunnen de voorbeelden van het dienen vinden in de geschiedenissen van het Oude Testament, maar we vinden het echte dienen vooral in het leven van de Zaligmaker. Hij wordt in vers 8 *Dienaar der besnijdenis* genoemd. Hij heeft gediend onder mensen die besneden waren, het Joodse volk. Hij wilde als een Dienaar aan hen de weg der zaligheid verkondigen. Hij wilde eerst alleen dienen onder hen.

Dat is een wonder. Hij wist dat het Joodse volk Hem zou verwerpen, toch wilde Hij onder hen een Dienaar zijn. Letterlijk staat er in vers 8 dat Christus een *diaken* zou zijn. Maar dan wel in de diepste zin van het woord. Hij diende in de eerste plaats niet de mensen, maar God. Vers 8 gaat verder met de woorden *vanwege de waarheid Gods...* Uit Zijn dienen bleek dat God de God der waarheid is. Dát heeft deze Dienaar laten zien aan het Joodse volk, maar ook aan de heidenen (vers 9 e.v.).

Christus maakte geen onderscheid in Zijn dienen. Joden en heidenen werden door Hem bediend en uit Hem bediend. Dit is tot onderwijs voor mensen die met elkaar samenleven in de gemeente. Het is ook een vertroosting voor onwaardige zondaren. Christus wil dienen onder mensen die niets hebben verdiend. Deze Dienaar ziet niet aan wat voor ogen is. Hij heeft in zelfopofferende liefde Zijn werk gedaan. Hij doet het nog. Voor vijanden.

Lisse, ds. C. Neele

massaal naar de Sint-Janskathedraal in Den Bosch te komen om te protesteren tegen het homostandpunt van de RK-Kerk.

Zo langzamerhand lijkt het erop dat in ons land een afwijkend standpunt ten aanzien van homoseksualiteit niet meer geduld wordt. Niet in de politiek, niet in het onderwijs, maar ook niet in de kerk. Wie zich op bijbelse gronden openlijk verzet tegen de moderne opvatting dat homoseksuele relaties heel normaal zijn, wordt aan de schandpaal genageld. Net zo lang totdat hij zich neerlegt bij de heersende mening. De intolerantie op dit punt neemt duidelijk toe.

Zo langzamerhand lijkt het erop dat in ons land een afwijkend standpunt ten aanzien van homoseksualiteit niet meer geduld wordt.

Gereformeerde signatuur

Ditmaal betrof het de RK-Kerk. Dat is nu eenmaal de grootste kerk in Nederland. Ook internationaal is die kerk heel zichtbaar. Maar ook protestantse kerken, ook kerken van gereformeerde signatuur, kunnen hier in de toekomst mee te maken krijgen. Voorlopig maken juridische acties tegen kerken vanwege het afwijzen van homoseksualiteit geen kans. Gelukkig nog niet. Maar op publieke protesten en demonstraties bij de kerkdeur of tijdens de kerkdienst moet men tegenwoordig wel rekenen. Je zou zeggen: wie het niet met het homostandpunt van de RK-Kerk eens is, kan als lid bedanken. Dat geldt ook voor andere kerken. Wie belijdenis doet in de Gereformeerde Gemeenten belooft zich te onderwerpen 'aan de vermaning, terechtwijzing en kerkelijke tucht'. Dat is een belofte die men op volwassen leeftijd vrijwillig heeft gedaan. Daar kan men iemand op aanspreken.

Argumenten dat de kerk niet meegegaan is met haar tijd, dat haar homostandpunt achterhaald en middel-eeuws is, zijn volstrekt irrelevant. Afgedacht van het punt dat de Middeleeuwen dan kennelijk pas rond 1970 zijn geëindigd, geldt dat wie met dergelijke argumenten aan komt zetten, geen idee heeft waar het in de kerk om gaat. Op die manier maakt men ook een eind aan de vrijheid van godsdienst en doorbreekt men de

scheiding van kerk en staat, die men in andere gevallen zo vurig bepleit. In feite eist men dat de kerken hun morele standpunten voortdurend aanpassen aan wat in de maatschappij gangbaar is. Zeker wanneer de voorzitter van de PvdA iets dergelijks roept, is dat hoogst bedenkelijk.

Demonstrerende kerkgangers in de Sint-Jan droegen roze driehoeken met de tekst 'Jezus sluit niemand uit'. Inderdaad, geen zondaar wordt door Jezus uitgesloten, maar - zo heeft Hij ook gezegd - alleen wie in Zijn Woord (Zijn leer) blijft, is waarlijk Zijn discipel (Joh. 8: 31). Daarentegen geldt dat wie de zonde doet, wie de zonde over zich laat heersen, een dienstknecht (een slaaf) is van de zonde (Joh. 8: 34). Christus is niet gekomen om de wet of de profeten te ontbinden, maar om de te vervullen (Matth. 5:17). Ook niet als het gaat om wat het Oude Testament zegt over homoseksualiteit.

Ergerlijke zonden

De tucht over de bediening van het Avondmaal is een zeer wezenlijke zaak. De tafel des Heeren is een heilige tafel. Op de catechismusvraag (vraag 82) of men ook diegenen tot het Avondmaal zal laten komen 'die zich met hun belijdenis en hun leven als ongelovige en goddeloze mensen aanstellen' volgt een krachtig neen. Het avondmaalsformulier somt een hele reeks ergerlijke zonden op. Wie

zich daaraan schuldig maakt, moet zich van het Avondmaal onthouden en heeft geen deel in het rijk van Christus. Onze vaders waren niet beducht om duidelijke taal te spreken. Het woord naspreken, wel te verstaan. Dat je niet over een ander mag oordelen, gold voor hen niet als de hoogste wijsheid.

Opvallend is, althans voor ons, dat in die reeks van ergerlijke zonden homoseksualiteit niet uitdrukkelijk genoemd wordt. Daar moeten we niet uit afleiden dat men daar in de tijd van de Reformatie niet zo zwaar aan tilde. Het zondenregister is bepaald geen uitputtende opsomming. Dat hoeft ook niet. In onze tijd zouden we hier en daar een andere keuze maken. Zo heeft homoseksualiteit thans meer actualiteit dan het zegenen van vee en mensen.

Een duidelijke afwijzing van homoseksuele relaties mag uiteraard nooit betekenen dat we de homofiele medemens en het medekerklid met homofiele neigingen als onze naaste afwijzen. In het gemeentelijk leven en in het pastoraat zullen we met hen heel zorgvuldig moeten omgaan. En al onze bezwaren tegen de paapse mis nemen niet weg dat het goed is dat de RK-Kerk, althans in een aantal parochies, door het weigeren van de communie duidelijk maakt dat zij, tegen de moderne opvattingen in, homoseksuele relaties afwijst.

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

3

Zuiverheid in leer en leven

Enkele gedachten over de kerkelijke tucht

Alsjeblieft... geen spijkers op laag water zoeken. Het gaat er toch maar om dat je de Heere Jezus mag kennen. En Hij at toch met tollenaars en zondaren? Dat verweer brengen kerkmensen nog wel eens in stelling als door ambtsdragers opmerkingen worden gemaakt over hun opvattingen of levensopenbaring. Maar dan wordt vergeten dat leer en leven twee zijden van dezelfde zaak zijn: heilig voor God en Zijn gemeente leven.

Er is de laatste tijd een hernieuwde

belangstelling voor het christendom in de eerste eeuwen. Daarbij wordt vaak gewezen op de onderlinge liefde en gemeenschapszin die er in de eerste christengemeente waren. Dat zou de bron zijn van de groei die de christelijke kerk in de eerste tijd doormaakte.

Waar liefde woont

Het is beslist waar dat de verbondenheid onder de eerste christenen voor de kerk nu een voorbeeld is. Vandaag de dag lijken er soms geen twee kerk-

mensen met elkaar in vrede te kunnen leven. Zo was het niet in de vroegchristelijke kerk. Waar liefde woont, gebiedt de Heere toch de zegen; waar geen liefde woont, daar gebiedt de Heere Zijn zegen niet. Dat hangt onlosmakelijk met elkaar samen. En dat is dan liefde tot God en alles wat van de Heere is, ook Zijn geboden, blijkend in liefde tot elkaar. Dat blijkt in liefde tot het Hoofd der Kerk en liefde tot al de Zijnen. Liefde tot het beschreven Woord en liefde tot het vleesgeworden Woord. Deze liefde was het geheim in de eerste eeuwen en zij en blijve het geheim onder ons, op wie de einden der eeuwen gekomen zijn.

Daarom komen theologen en kerkhistorici tot een nadere verklaring voor de groei van de eerste christengemeenten. Zij ontkennen de onderlinge saamhorigheid niet, maar wijzen wel op twee andere, belangrijker factoren. De in 1984 overleden christelijke denker Francis Schaeffer, die vooral bekend was onder evangelicalen, schreef: 'Men kan de explosieve dynamische kracht van de vroege kerk niet verklaren zónder het feit dat deze christenen tegelijkertijd twee dingen in praktijk brachten; zij streefden naar zuiverheid van de leer en naar zuiverheid van de levenspraktijk binnen de zichtbare kerk zodat de wereld daar kennis van kon nemen. Met Gods hulp moet de kerk dus waken voor de zuivere leer en voor de zuiverheid van de gemeente'.

Leer en leven, daar ging het toen om en daar gaat het nu om. En de tucht is bedoeld om tijdig bij te sturen als er sprake is van ontsporing.

Buikspreken

Het gevaar dat de kerk door dwalings in de leer kan worden geïnfecteerd, wordt al door de apostelen onderkend. Het is ontroerend te merken hoe snel de dwaling in de eerste eeuw al doordrong in de kerk. Zo dicht bij de bron en zo snel vervuiling aangaande leer en leven. De kracht van de dwaling is zo sterk. Laat dat ons tot waarschuwing zijn. Afglijden gaat zo gemakkelijk, zo ongemerkt. Daarvoor is niets nodig. Maar voor standvastigheid wel. Daar is waken en bidden voor nodig.

Ons dwaalzieke hart samen met de vader der leugenen, samen met de geest dezer eeuw. Wat een bundeling van verleidende krachten! De apostel Petrus waarschuwt er voor in zijn tweede zendbrief (hfdst. 2:1) en ook Judas doet dat: 'Want er zijn sommige

mensen ingeslopen, die eertijds tot ditzelve oordeel tevoren opgeschreven zijn, goddelozen, die de genade Gods veranderen in ontuchtigheid, en den enigen Heerser, God, en onzen Heere Jezus Christus verloochenen' (Judas 1:4).

Eerst verandering in leer en vervolgens het leven; eerst in het verborgen en daarna openlijk; eerst vriendelijk en dan keihard. Waar de dwaalleer verschijnt, verdwijnt ook het leven. De mens met zijn eigen visie; de mens met zijn eigen verlangens, die hij de Schrift wil opleggen, wil laten 'buikspreken'. Zelfhandhaving hoeft een mens immers niet te leren. Dat leert de natuur ons wel. Maar de

Maar de apostelen riepen de gemeenten niet alleen op tot zuiverheid in de leer, zij drongen ook aan op een zuivere christelijke levenswandel.

Geest van Immanuël leert: overtuigend, overtuigend en ontdekkend wat de Schrift leert over zonde, gerechtigheid en oordeel. Die Geest leert buigen in verootmoediging, ook al wordt heel mijn leven veroordeeld. De apostelen leerden de vroegchristelijke gemeenten ook overduidelijk om zondermeer afstand te nemen van de verleidende geesten. Paulus schrijft in de Romeinenbrief: 'En ik bid u broeders, neemt acht op degenen die tweedracht en ergernissen aanrichten tegen de leer, die gij van ons geleerd hebt, en wijkt van hen af' (Rom. 16:17). En ook Johannes stelt zich op dit standpunt als hij zegt: 'Een iegelijk die overtreedt en niet blijft in de leer van Christus, die heeft God niet; die in de leer van Christus blijft, deze heeft beide den Vader en den Zoon. Indien iemand tot ulieden komt en deze leer niet brengt, ontvangt hem niet in huis, en zegt tot hem niet: Zijt gegroet' (2 Joh:9 en 10).

Aantasting of afwijking van de kern van het Evangelie wordt dus beslist niet getolereerd. Dan valt er zelfs een radicale scheiding. 'Verwerp een ketters mens na eerste en tweede vermaning' (Titus 3:10).

Ook een mening?

Maar de apostelen riepen de gemeenten niet alleen op tot zuiverheid in de leer, zij dron-

gen ook aan op een zuivere christelijke levenswandel. Paulus laat in 1 Korinthe 6 weten dat overtreders van Gods geboden het Koninkrijk der hemelen niet zullen beërven. 'Dwaalt niet, noch hoereerders, noch afgodendienaars, noch overspelers, noch ontuchtigen, noch die bij mannen liggen, noch dieven, noch gierigaards, noch dronkaards, geen lasteraars, geen rovers zullen het Koninkrijk Gods beërven'.

Die staan er echt buiten en die blijven er echt buiten. Dat is de geweldige ernst! Geloven we dat nog?

Wanneer christenen zondigen, raakt dat - zoals we vorige keer zagen - de gehele gemeente. Daarom moeten andere gemeenteleden zich ook verre van hen houden. 'Maar nu heb ik geschreven, dat gij u niet zult vermengen, namelijk indien iemand, een broeder genaamd zijnde, een hoereerder is, of een gierigaard, of een afgodendienaar, of een lasteraar, of een dronkaard, of een rover; dat gij met zodanig een ook niet zult eten' (1 Kor. 5:11). Daarom zegt Paulus: 'En doet gij dezen boze uit ulieden weg'. Dat zegt toch God Zelf in Zijn Woord? Laten we ons daardoor gezeggen? Weegt dat voor ons als ambtsdragers? Buigen we daaronder als gemeenteleden, die aangesproken worden over onze leer of ons leven? Of houden we dat voor 'ook een mening. Ik heb er de mijne over'? Onthullend, zich zo van Gods Woord afmakend... Vandaar toch: de tucht als genademiddel.

Tucht nodig

Deze Schriftgegevens tonen zonneklaar aan dat de gemeente in leer en leven moet streven naar een zuiverheid, die zich steeds toetst aan de Godsopenbaring. Hoe nodig is daarbij de werking van de Heilige Geest, wederbarend en oefenend. Door Zijn bediening dichtbij de Schrift en dichtbij de hoogste Leraar te leven, is

Vanuit het Woord Gods duidelijk de grenzen trekken tussen goed en kwaad

zo noodzakelijk.

Vanwege onze verdorven aard zullen we dat in eigen kracht nooit kunnen. Van binnen en van buiten hebben we werkelijk alles tegen. We struikelen niet alleen keer op keer, maar zijn van nature geneigd het dwaalspoor op te zoeken. Dat is ons droeve bestaan. Alleen door Gods genade in Christus Jezus wordt een andere begeerte in ons hart geplant: naar heiligheid, in ons en om ons. En dan nog, zal de gelovige keer op keer moeten belijden het spoor bijster te zijn, de zonde te zoeken. De beide laatste zondagen van ons troostboek zijn daar zo praktisch en eerlijk in.

In Zijn onverklaarbare gunst en goedheid heeft de Heere de ambten ingesteld om dwaalzieke schapen te lei-

den. Dat geschiedt allereerst door de bediening van Zijn Woord. Maar daarnaast door het opzicht en de regering die bijzonder aan de ouderlingen is opgedragen. Zij dienen de gemeente leiding te geven, met hun raadgevingen, vermaningen en zondig bestraffingen.

Als ze leden aanspreken is het dus geen spijkers zoeken op laag water. Tucht is voluit gericht op het behoud van de leden. Persoonlijk en gezamenlijk. Tucht is iets positiefs, is goed en nuttig, omdat God het instelde. Omdat het nodig blijkt voor u en voor mij. Voor nu en de toekomst.

(slot)

Klaaswaal,

ds. G.J. van Aalst

niet de Russisch-orthodoxe Joden uit Rusland, waarvan het aantal mij niet bekend is.

Samenspreking

Met een aantal van deze Messiasbelijdende gemeenten hebben we als deputaatschap contact. Tijdens onze reizen naar Israël krijgen we in het algemeen ook de gelegenheid om in hun midden te spreken.

Mijlpaal daarin was de introductie van de Heidelbergse Catechismus in 2008, die in vervolgbijeenkomsten nader werd uitgelegd. Deze geloofsbelijdenis vond een goed onthaal en we hopen dat de Schriftuurlijke leer, daarin vervat, niet alleen de hoofden, maar ook de harten mag vervullen.

Er is een zekere mate van samenspreking van de Messiasbelijdende gemeenten. Zo vond in januari van dit jaar een conferentie plaats in Yad Hashmona, vlakbij Jeruzalem, van leiders van de gemeenten. In 1990

heeft de Messiaans-Joodse Alliantie een soort geloofsbelijdenis opgesteld. Nu was men bijeengekomen om die nog eens goed te doordenken en te bevestigen. Verschil van opvatting blijkt aangaande centrale leerstukken van de Bijbel, zoals de Godheid van Christus en ook aangaande de verhouding tussen de morele wet van de Tien Geboden en de rituele wetten (symbolen van het Jodendom), zoals de besnijdenis, de joodse feesten en spijswetten. Sommigen vinden dat je die wel moet houden, anderen weer niet. Ook zijn er die de rabbijnse traditie gelijk stellen met de morele wetten.

Feit is dat slechts in een gering aantal Messiasbelijdende gemeenten een duidelijk gereformeerd geluid wordt gehoord. Dat benadrukt de noodzaak om het contact met hen te onderhouden en die boodschap telkens weer opnieuw te brengen.

Werk in Israël

De Heere heeft ons in de achterliggende jaren willen verblijden aangaande ons werk in Israël. Natuurlijk waren er ook de teleurstellingen. Contacten die in het begin positief leken, moesten worden afgebouwd vanwege geheel andere leeropvattingen of omdat we in mensen teleurgesteld werden. Dat is inherent aan het werk.

Toch is er een aantal contacten, dat vanaf het begin is blijven bestaan. Ik denk dan aan de gemeente *Grace and*

4

Ontwikkelingen in Israël

Messiasbelijdende gemeenten

We komen nu wat dichterbij en willen onze aandacht richten op de Messiasbelijdende gemeenten in Israël. Het aantal gemeenten en huisgroepen bedraagt ongeveer 135, waarvan ruim 100 Hebreeuws-sprekende, 25 Russisch-sprekende en nog een aantal Amhaars-sprekende groepen (de taal van de uit Ethiopië afkomstige Joden).

Over de aard van de Messiasbelijdende gemeenten en groepen valt niet zoveel te zeggen. Er is in de tot nu toe gedane onderzoeken geen onderscheid gemaakt qua getal tussen de verschillende gemeenten en groepen. Er is een grote diversiteit. Dat blijkt ook uit de gebruikte namen als fellowship, congregation, church, assembly.

Grofweg zouden we de Messiasbelijdende gemeenten en groepen kunnen verdelen in:

1. charismatische en pinksterachtige gemeenten en groepen. De invloed van de charismatische beweging is groot. Ook de charismatische invloed van de op zichzelf bredere evangelicale beweging Jews for Jesus is daar een uiting van.

2. De evangelicale gemeenten die Bijbelgetrouw zijn. Daaronder vallen de Brethren en de Baptistengemeenten. Deze laatsten zijn zeer verscheiden, sommigen noemen zich Reformed baptist, zoals de gemeenten in Rishon leTzion, Tel-Aviv, Nahariya, Jeruzalem.
3. Gemeenten die ontstaan zijn uit de traditionele kerken zoals de lutherse gemeenten uit vooral Duitsland en Finland en andere groepen. Klein in aantal en omvang.
4. Judaïserende gemeenten. Zeer verscheiden. Sommigen volgen nauwgezet het patroon van de diensten in de synagoge en houden zich zeer nauwgezet aan de Joodse wetten in de Thora. Een heel groot probleem dat zich voordoet in met name deze gemeenten is de ontkenning van de Godheid van Jezus. Deze grote dwaling brengt veel onrust en scheiding teweeg in de Messiasbelijdende wereld.

In de aantallen die genoemd zijn, zijn niet begrepen de ongeveer 400 – 800 rooms-katholieke christenen. Ook

Truth in Rishon le Tsion, de gemeente in Holon, die in Tel Aviv samenkomt, de huisgroep in Nahariya, waar we telkens weer de in januari 2007 overleden Albert Nessim missen. Hij was door de Heere stilgezet onder de prediking van dr. M. Lloyd-Jones in de Westminster Chapel te Londen. Daar kwam hij terecht door zijn broer die hem toeriep: 'Albert, nu ben ik op een plaats geweest waar God op het hoogst wordt verheerlijkt en de mens op het diepst vernederd'.

Ook denk ik dan aan de gemeente in Jeruzalem *Voice in the Wilderness* van Anthony Simon, die bij alle cultuurverschil toch een calvinistisch geluid laat horen en dat ook probeert uit te dragen tijdens zijn evangelisatieactiviteiten op de Westbank onder de Palestijnen en in de Negev onder de bedoeïenen.

Vorbereitung

In de periode september 2001 – juni 2002 is ds. C. Sonneveld in Israël geweest om onderzoek te doen naar

de mogelijkheden van eigen werk in Israël. Dat heeft ertoe geleid dat besloten werd eigen werk op te zetten in Galilea. Daarvoor waren verschillende redenen:

- de wens om niet teveel geassocieerd te worden met de gemeente van Grace and Truth in Rishon le Tsion. Ook ds. Baruch Maoz zag dat niet zo zitten.
- Galilea, het gebied waar de Heere Jezus zo veel heeft gesproken en wonderen heeft gedaan, sprak meer aan dan Jeruzalem of Tel Aviv.
- Het was ook een gebedsverhoring dat daar een prima geschikt huis gevonden kon worden voor het gezin van een eigen werker en dat in Nederland de Stichting Israël Onderdak de financiering daarvan voor zijn rekening wilde nemen.

De Heere baande kennelijk de weg naar Nazareth.

(wordt vervolgd)

Capelle a/d IJssel, ds. W. Silfhout

Het keurvorstendom De Palz, een miniatuurstaatje langs de Rijn, was in de zestiende eeuw het toneel geworden van zware strijd tussen luthers en calvinisten. De godvrezende keurvorst Frederik III liet een godsdienstgesprek houden tussen afgevaardigden van de beide stromingen. De Luthers bleken hun leer niet goed te kunnen verdedigen. Daarop kreeg de Palz een gereformeerd karakter. De keurvorst stond voor de vraag hoe hij jongeren en volwassenen nu zo goed mogelijk de hoofdlijnen van de bijbelse leer kon bijbrengen. Allerlei roomse en lutherse gedachten waren nog bij vele burgers aanwezig.

Twee jonge theologen, Ursinus en Olevianus, kregen de opdracht om in samenwerking met anderen een catechismus te ontwerpen, die in kerken en scholen gebruikt kan worden. Het moet een boekje worden voor de gewone man en de jonge opgroeiende jeugd. In 1563 wordt het goedgekeurd door de Heidelbergse Synode en begint het boekje zijn invloedrijke tocht door de wereld. De ene herdruk volgt op de andere. Een laatste toetsing van de inhoud vindt plaats op de Synode van Dordrecht in 1618-1619. De officiële aanvaarding van de catechismus als belijdenisgeschrift is op 30 mei 1619 een feit.

Belijden als antwoord op een ernstig conflict

De Nationale Synode van Dordrecht heeft zelf ook een geheel nieuw belijdenisgeschrift opgesteld, namelijk de Canones van Dordrecht oftewel de Dordtse Leerregels, die ook bekend staan als de Vijf artikelen tegen de Remonstranten. De officiële naam is: *'Oordeel des Synodi Nationalis der Gereformeerde Kercken van de Vereenichhde Nederlanden... over de bekende Vijf Hoofd-Stucken der Leere, daer van inde Gereformeerde Kercken ... een verschil is gevallen'*. Er is een verschil ontstaan. Dit Oudnederlandse woord uit de titel betekent niet een verschil in inzicht alleen, maar een geschil, een ernstig conflict. Van de Dordtse Leerregels geldt eveneens, dat zij ontstaan zijn ten gevolge van een strijdsituatie, die de gehele gereformeerde wereld beroerde.

De voorrede

Dit conflict wordt met een enkele grote lijn weergegeven in de inleiding die aan het belijdenisgeschrift voorafgaat: *'Voorreden inden name onses Heeren ende Salichmakers Jesu Christi. Amen'*.

1

Inleiding tot de Dordtse Leerregels

Belijdenisgeschriften ontstaan altijd in een bepaalde noodsituatie. Er worden nieuwe vragen gesteld over de bijbelse leer, die roepen om verheldering. De een geeft dit antwoord. De ander reageert precies tegenovergesteld. Daarop geeft de kerk een antwoord in een confessie om duidelijkheid, eenheid, vrede en rust te dienen.

Verduidelijking van de bijbelse leer

Dat maakt ook de geschiedenis van de Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGB) duidelijk. De schrijver is Guido de Brès, die als reizend predikant te maken heeft met de felle vervolging van de calvinisten in de Zuidelijke Nederlanden door koning Filips II. De rooms-katholieke kerk uit allerlei valse beschuldigingen tegenover de ketteren om vervolgingen aannemelijk te maken. De Brès vraagt zich af of de koning eigenlijk wel op de hoogte is van de inhoud van de bijbelse leer, die de gereformeerden

voorstaan. Daarom schrijft hij een geloofsbelijdenis, die uit 37 artikelen bestaat. Het geheel krijgt de vorm van een klein boekje.

In de vroege morgen van 2 november 1561 vinden soldaten bij het openen van de poort van de citadel te Doornik een klein pakje, dat 's nachts over de buitenste ommuring van het kasteel is geworpen. Het pakje bevat behalve een protestbrief tegen de vervolgingen voor landvoogdes Margaretha een exemplaar van de belijdenis, die wordt voorafgegaan door een brief aan de koning. Het geschrift doet vanaf het begin aan dienst als belijdenisgeschrift van de kerk. Na een grondige herziening en bespreking wordt de Nederlandse Geloofsbelijdenis door de Dordtse Synode 1618-1619 op 24 mei 1619 aanvaardt als officieel belijdenisgeschrift van de kerk.

Een belijdenis als leerboek

Ook de Heidelbergse Catechismus dankt het ontstaan aan strijdsituatie.

In sommige uitgaven van het Psalmbboek en de Drie Formulieren van Enigheid is deze 'Voorreden' helaas weggelaten. In de uitgaven van het GBS en Jongbloed kunt u de tekst van deze inleiding in hedendaagse spelling terugvinden. Daarin wordt het ontstaan van het conflict in enkele grote lijnen geschetst. Na de verlossing van de tirannie van de roomse antichrist en van de verschrikkelijke afgoderij van het pausdom, ontstond er in Nederland tot vreugde van de gehele gereformeerde wereld een bloeiende kerk. Deze kerk is 'van Jacobus Arminius en zijn navolgers, dragende de naam van Remonstranten, door verscheidene zo oude als nieuwe dwalingen, eerst heimelijk, daarna openlijk aangevochten, en, door ergerlijke twisten en scheuringen hardnekkig verstoord zijnde, in zo groot gevaar gebracht', dat hij door tweedracht en verdeeldheid zou zijn verteerd als onze Zaligmaker niet op de juiste tijd tussenbeide was gekomen.

God gaf aan de Staten-Generaal in het hart, op advies van de 'doorluchtigsten Prince van Oranje', om in Dordrecht een generale synode bijeen te roepen. Achter deze enkele zinnen gaat een bewogen geschiedenis schuil, die nu onze aandacht vraagt.

Disputaties van Arminius en Gomarus

Het begin van het conflict ligt in Leiden. De Amsterdamse predikant Jacob Harmensz. oftewel Jacobus Arminius (1560-1609) is in 1603 hoogleraar geworden aan de universiteit aldaar. Op 7 februari 1604 leidt hij een disputatie, een universitaire discussie, over de voorbeschikking en de verkiezing van God. Zijn visie op het besluit van God is de volgende. De Heere heeft besloten om allen die zich bekeren en geloven in genade te ontvangen en als zij daarin volharden om Christus wil zalig te maken. God gebruikt daarvoor middelen tot bekering. Degenen die zich niet bekeren en geloven laat God in hun zonde en onder Zijn toorn en gaan verloren. Dat de Heere mensen zalig maakt en anderen verwerpt berust op Zijn 'voorwetenthey', op zijn voorkennis, voorwetenschap. Hij heeft al van eeuwigheid geweten wie er door zijn genade zouden geloven en wie zich zouden verharderen.

Zijn medehoogleraar, Franciscus Gomarus (1563-1641) houdt op 31 oktober 1604 eveneens een disputatie. Hij laat dan door zijn studenten

verdedigen wat hij onder de voorbeschikking van God verstaat. God heeft naar Zijn welbehagen en uit onverdiende liefde 'eenige besondere' personen - wij zouden zeggen enkele met name bij de Heere bekende personen - van te voren tot het eeuwige leven verkoren en anderen heeft Hij voorbeschikt 'tot eeuwighe doot ende smaetheyt...'

Het lijkt een theoretische discussie, die alleen moet dienen om het theologisch inzicht van studenten te scherpen. Met het gaat om de bijbelse kijk op de mens. Zowel Arminius en Gomarus belijden dat het geloof een gave van de genadige God is.

Arminius legt een verband tussen Gods eeuwige besluit en de geloofs-

Als God aan een zondaar het geloof uit genade schenkt, kiest Hij daarmee die mens. God is voor dat besluit om genade te verlenen helemaal niet afhankelijk van een menselijke daad.

daad van de mens. De mens is zelf bij machte om de gave van het geloof te verwerpen en daarmee ook het heil af te wijzen.

Gomarus wil vasthouden dat er geen mens is, die ongedaan kan maken wat God verricht. Als God aan een zondaar het geloof uit genade schenkt, kiest Hij daarmee die mens. God is voor dat besluit om genade te verlenen helemaal niet afhankelijk van een menselijke daad. En Zijn besluit is ook niet aanvaardbaar te maken voor het menselijke verstand. Genade, waarover een mens door een eigen wilsdaad kan beschikken, is geen genade.

Dit verschil in kijk op de mens lijkt ook tot een groot verschil in de prediking. Hoe moet de kerkganger, die onder het Woord verkeert, worden veranderd? Arminius vindt, dat de predikant zijn gehoor moet kunnen oproepen om zelf de beslissende keus te doen voor of tegen het aangeboden

heil. Gomarus vindt dat de zekerheid van het heil verdwijnt, als God de mens uitkiest op grond van het geloof, dat Hij van te voren al bij die mens zelf heeft waargenomen. De prediker moet de mensen wijzen op het werk van God in Christus, dat vast blijft, ook al loochenen mensen dat of weigeren zij het heil te aanvaarden. Dat werk van God is niet te weerstaan. Dat biedt een rijke troost aan allen, die zich twijfelmoedig afvragen of zij wel geloof hebben ontvangen. Het verschil in visie op Gods besluit, betekent dus een fundamenteel verschil in kijk op de mens en leidt tot een fundamenteel verschil in prediking en zielzorg.

Geblokkeerd overleg

Al spoedig is het gerucht door het hele land verspreid dat de Leidse professoren het met elkaar oneens zijn. Een poging om in 1606 een Nationale Synode te houden mislukt, omdat men het niet eens kan worden over de inhoud van de agenda. Die voorwaarden hebben de Staten-Generaal gesteld. De Staten van Holland en Utrecht eisen, dat een dergelijke Synode de belijdenisgeschriften zal herzien. Dat komt precies overeen met de wensen van Arminius. Gomarus en de zijnen willen echter een uitspraak over het leergeschied op grond van de leer, die in de bestaande belijdenis is aanvaard. Als de geruchten over de onrechtzinnigheid van Arminius toenemen, vraagt hij aan de Staten van Holland en West-Friesland om een bijeenkomst, waarop hij zich van beschuldigingen zal kunnen zuiveren.

De beide hoogleraren verschijnen nu samen met 8 predikanten op 30 mei 1608 voor de Hoge Raad te Den Haag. Deze conferentie of samenspreking wordt een mislukking. Gomarus legt tijdens deze zitting van de Hoge Raad de verklaring af, dat hij met het gevoelen van Arminius niet voor Gods rechterstoel durft te verschijnen. Op 19 oktober 1609 overlijdt Arminius, maar de tegenstellingen blijven bestaan.

(wordt vervolgd)

Waarde, ds. M. Golverdingen

"De Geest, het kruis en de gaven; Een ontmoeting tussen gereformeerd en charismatisch", door dr. J. Hoek; uitg. Boekencentrum, Zoetermeer, 2009; ISBN 978 90 239 2339 8;

150 blz.; €13,50; en:

"Voor de verandering; Werken aan vernieuwing in gemeente en parochie", door dr. S. Stoppels; uitg. Boekencentrum, Zoetermeer, 2009;

ISBN 978 90 239 2395 4;

243 blz.; €22,50.

Al jaren wordt binnen de evangelische beweging nagedacht over gemeentebouw. Daarbij is er nadrukkelijk oog voor de bijzondere gaven van de Heilige Geest (de charismata) en voor allerlei ideeën om de gemeente op te bouwen en aantrekkelijk te maken. Binnen de reformatorische traditie werd vanouds juist nadruk gelegd op het voornaamste werk van de Heilige Geest: Het wonder van de wedergeboorte in zondarsharten verheerlijken en plaats maken voor Christus en Zijn Borgwerk. De prediking van een rijke Christus voor een arme zondaar en hoe die twee bij elkaar komen vormen het hart van het gemeentelven. Door Geest en Woord immers verzamelt Gods Zoon Zich een gemeente (HC 21). De evangelische invalshoek heeft inmiddels zijn weerklank gevonden in reformatorische kerken. Daarvan leggen twee boeken die pas verschenen zijn getuigenis af. De studie van de hervormd-gereformeerde dr. J. Hoek bevat een zelfbedacht 'verslag' van een conferentie over de gaven van de Heilige Geest.

Deze originele opzet van het boek gaf de auteur de gelegenheid om de voors en tegens van de charismatische beweging te verwoorden. Zo maakt de lezer kennis met tal van argumenten die hem kunnen helpen een standpunt in te nemen. Door het boek heen blijkt de voorkeur van dr. Hoek: hij wil de bijzondere Geestesgaven graag een plaats geven binnen de reformatorische kerken. "Hoog tijd voor ontmoeting" luidt de titel van het eerste hoofdstuk. Maar is die ontmoeting echt mogelijk? Ds. Hoek meent van wel, wij menen van niet. Er zijn zulke diepgaande verschillen tussen de evangelische beweging en de gereformeerde geloofs-

leer dat er werkelijk sprake is van een kloof. Of is die kloof goeddeels overbrugd doordat het wezen van de reformatorische belijdenis vermengd wordt met allerlei evangelische opvattingen? Het is te vrezen dat dit proces gaande is in reformatorisch Nederland.

Dr. S. Stoppels, universitair docent Kerkopbouw in Amsterdam, zoekt op zijn beurt een weg om de kerk zo te vernieuwen, zodat ze, zo schrijft hij, Christus meer navolgt. Dat laatste is een rijke vrucht van het werk van Gods Geest in zondarsharten. Maar waarom dan hele hoofdstukken over veranderingsprocessen en vernieuwingen in een kerk, met adviezen over leiderschap en nieuwe vieringen? Eigenlijk wordt in zulke boeken pijnlijk gemist wat we lezen in Romeinen 1: Het Evangelie zelf is een kracht Gods tot zaligheid. De navolging van Christus is geen zaak van allerlei vernieuwingen en activiteiten in de kerk, maar van het afsterven van de oude mens en het opstaan van de nieuwe mens. Waar dat praktijk mag zijn in het leven van zondaren, waar dat de inhoud mag zijn van de prediking, zal de Heere glans leggen op Zijn werk. Zo wordt een gemeente 'aantrekkelijk'.

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

"Gedoopt", vierde deel in de Serie

"Thema's voor tieners",

door ds. W. Harinck; uitg. Den Hertog, Houten, in samenwerking met de Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten; 2009; ISBN 978 90 331 2235 4; 96 blz.; prijs € 9,90.

In de serie "Thema's voor tieners" verscheen het vierde deel. Dit deeltje bespreekt voor tieners de doop. Wat betekent de doop eigenlijk? Ben je doordat je gedoopt

bent anders dan jongeren in de wereld, die niet gedoopt zijn?

In vroeger tijden was bijna iedereen in Nederland wel gedoopt. Dat is vandaag niet meer zo. Nederland is langzamerhand een ongedoopte natie. Daarom is het des te meer van belang dat tieners weten wat het betekent gedoopt te zijn. In dit boekje bespreekt broeder W. Harinck in acht hoofdstukken op eenvoudige wijze de verschillende aspecten die met de doop te maken hebben. Zowel het voorrecht gedoopt te zijn, als de verantwoordelijkheid die daaruit voortvloeit, komen aan de orde. Op een evenwichtige wijze beschrijft de auteur de relatie tussen besnijdenis en doop, tussen verbond en doop en de noodzaak van bekering, ook voor een gedoopte. De ernst naar onze jongeren klinkt in de verschillende hoofdstukken door. De ruimte bij God vandaan voor de grootste van de zondaren krijgt volop aandacht, evenals het vreselijke om als een gedoopte verloren te gaan. Voor het eerste wijs ik onder andere op een door de auteur aangehaalde uitspraak van wijlen ds. J. van Haaren, die schreef: "Als er gepreekt wordt dat de grootste der zondaren nog zalig kan worden, kun je nog denken: ja, maar dat is alleen voor mijn buurman. Dan zou je daar nog achter kunnen wegshuilen en zeggen: daar word ik niet mee bedoeld. Maar bij de doop word je er als het ware uitgehaald, en bij je naam genoemd: 'Jan, jij wordt ondergedompeld in de Naam van een Drie-enig God. Als jij verloren gaat, is het je eigen schuld. Want ik zweer het je, er is zelfs voor jou genade'.

Over het vreselijke van gedoopt te zijn en verloren te gaan, schrijft ds. Harinck onder meer: 'Je kunt een kind van het koninkrijk zijn en toch buitengeworpen worden. Je kunt een rank zijn en toch verbrand worden met onuitblusselijk vuur'.

We hopen dat dit boekje in de handen van vele jongeren komt. Want ook de vragen van vandaag worden niet uit de weg gegaan, zoals: 'Ik heb toch niet om de doop gevraagd?' en: 'In de Bijbel staat nergens dat kinderen gedoopt moeten worden. Je moet eerst geloven en dan mag je pas gedoopt worden'.

Capelle aan den IJssel,

ds. W. Silfhout

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Beekbergen: ds. A. Schot te Nunspeet;
Te Drachten en Oosterland:
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
Te Goudswaard:
ds. P. Mulder te Krimpen aan den IJssel;
Te Rotterdam-Alexanderpolder:
ds. J.S. van der Net te Houten;
Te Terneuzen: ds. A.T. Vergunst
te Carterton (Nieuw-Zeeland).

BEDANKT

Voor Aalst en Krabbendijke:
Ds. D. de Wit te Rijssen-West;
Voor Gouda (t.b.v. zending El Amparol,
Ecuador): ds. J.M.D. de Heer
te Middelburg-Centrum;
Voor Opheusden:
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
Voor Poederoijen:
ds. A.B. van der Heiden te Benthuizen.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2009

Pag. 261, **gemeente NIJKERK.**

Scriba is nu: C.P. van de Baan, Lanecamp
2, 3861 LP Nijkerk, tel. 033-246 24 09,
e-mail: cpvdbaan@solcon.nl

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS DORDRECHT 1 FEBRUARI 2010

Ds. P. Melis, consulent van de roepende kerk van Aalst, opent de vergadering. Hij memoreert het volgende: diaken H. Heijkoop mocht de gemeente Breda 25 jaar als zodanig dienen, L.B.K. Schalkoort herdacht dat hij 25 jaar ouderling in Leerdam mocht zijn en J. de Leeuw was 25 jaar resp. diaken en ouderling, enkele jaren in Werkendam en daarna in Veen. Ds. Melis spreekt een openingswoord n.a.v. het voorgelezen Schriftgedeelte.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. W.J. Karels, preses; ds. M. Karens en oud. N. Zondag, assessoren, oud. G. de Boef, quaestor en oud. J.A. de Ron, scriba.

De preses memoreert dat ook ds. Melis vanwege ziekte enige tijd zijn arbeid niet heeft kunnen verrichten. De Heere heeft willen oprichten. Hij wenst hem van harte sterkte toe.

Van de Commissie van Advies van Cedrah is het verzoek ontvangen te voorzien in de vacature die is ontstaan na het vertrek van de primus afgevaardigde, dhr. A. van Hartingsveldt. Dhr. N. Zondag, die nu secundus is, zag in zijn plaats ook graag een ander benoemd. De scriba zal de gemeenten in de classis vragen personen voor te dragen.

In het jaarbericht van Commissie van Advies van Cedrah wordt medegedeeld dat er gesproken is met de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht met betrekking tot het mogen houden van het sacrament van het Heilig Avondmaal in één van de zorgcentra en dat de identiteitscommissie bezig is met een beleidsadvies over het eventueel bijwonen van een crematieplechtigheid door het personeel. De classis wijst het houden van het Heilig Avondmaal in de onder haar vallende zorgcentra en het bijwonen van crematies te allen tijden af. De Commissie van Advies zal een brief worden gezonden waarin wij onze ernstige verontrusting over deze discussie uitspreken.

De vergadering wordt meegegeven dat onze mensen nogal eens in plaatselijke zorgcentra gaan wonen. Voor het voortbestaan van onze identiteitsgebonden zorgcentra is het nodig dat onze mensen kiezen voor onze huizen. De kerkenraden wordt gevraagd hieraan mee te werken en in voorkomende gevallen te wijzen op de noodzaak hiervan.

Ds. M. Karens leest een verslag voor over het bezoek dat hij met ds. W.J. Karels bracht aan De Herberg te Oosterbeek. Er is gesproken met de directeur over o.a. de geloofsbeleving, geloofszekerheid en liedkeus. Met waardering voor het vele goede werk, is in een open overleg gesproken over de sfeer en de leer van onze gemeenten. Ook D.M.Z. heeft met De Herberg gesproken over geloofsbeleving en identiteit. Met Eleos is gesproken over de vraag of er elders binnen onze gezindte overeenkomstige voorzieningen bestaan en of er behoefte aan een dergelijke voorziening bestaat. Hoewel een geheel eigen Gereformeerde Gemeente instelling, conform de opzet van De Herberg, uitgaande van de nu

bekende gegevens, niet (of nog niet direct) tot de mogelijkheden behoort, zal D.M.Z. dit onderzoek wel voortzetten.

Het voorstel van de commissie voor de voorbereiding van de huwelijkscatechese wordt overgenomen. Vanwege mogelijkheden en ervaring werd gekozen voor de combinatie C.G.O/De Vluchtheuvel. In mei-juni zullen voor alle gemeenten uit de classis een aantal avonden in Werkendam worden gehouden.

Dhr. M. Timmermans geeft aan zijn werk als catecheet bij de aangepaste catechisatie te willen beëindigen. Op de volgende classisvergadering zal een andere catecheet worden aangewezen.

De gemeente Aalburg heeft plannen gemaakt voor de verbouw/renovatie of nieuwbouw van het kerkgebouw. De gemeente heeft met grote meerderheid gekozen voor nieuwbouw. Aalburg vraagt toestemming om in de classis en daarbuiten financiële steun te mogen vragen. Deze toestemming wordt verleend.

Sinds 2008 worden er vanuit Hardinxveld-Giessendam in Sliedrecht kerkdiensten gehouden. Met Cedrah en De Akker is een intentieverklaring getekend om gezamenlijk tot de bouw van woningen/school en kerk te komen. In de zomer van 2010 kan de eerste paal geslagen worden. Bij het gereed zijn van de kerk zal op papier de scheiding van de gemeente zijn geregeld. Ook Hardinxveld-Giessendam krijgt de gevraagde toestemming om in de classis en daarbuiten financiële middelen te mogen werven.

Voor de P.S. worden als afgevaardigden aangewezen: ds. L. Blok, ds. W.J. Karels, ds. M. Karens en ds. P. Melis, en de ouderlingen G. de Boef uit Poederoijen, A. Waaijenberg uit Veen, J. de Boef uit Werkendam en J. Evertse uit Meeuwen.

In alle gemeenten van de classis zal de komende maanden kerkvisitatie gehouden worden.

Als roepende kerk wordt de gemeente Brakel aangewezen. Deze zal de classis bijeenroepen op 30 augustus 2010 te Werkendam.

In het slotwoord wijst de preses erop dat het groot is dat we beslissingen mochten nemen over de nieuwbouw van twee kerkgebouwen. Het grootste zou zijn als we mochten horen van groei in de diepte. De Heere schenke zijn zegen daartoe.

Na deze afsluitende woorden eindigt ouderling Zondag van de roepende kerk met gebed.

Scriba classis Dordrecht: J.A. de Ron

BERICHTEN

■ ZANGAVONDEN

Amersfoort

Passie- en paasangavond op **zaterdag 13 maart**, aanvang 19.45 uur, in de Joriskerk te Amersfoort, m.m.v. gemengd koor "Magnalia Dei", organist Evert van Veen, mannenensemble "Cantabile" en een instrumentaliste. Spreker: dhr. A. Moerdijk, ouderling Geref. Gemeente Amersfoort, namens de Stichting "Ismaël", welke stichting bijbelvertellingen van ds. C.J. Meeuse laat vertalen in het Arabisch en deze verspreidt onder moslims. Entree: < € 2,- en > 15 € 5,-. Collecte t.b.v. deze stichting.

Rijssen

Psalmzangavond op **zaterdag 13 maart**, aanvang **19.00 uur**, in de Noorderkerk te Rijssen. M.m.v. het Noordermannenkoor. Organist Pieter Heykoop. Opening, meditatie en sluiting door student G.W.S. Mulder. Collecte: t.b.v. Dep. Bijz. Noden (hulpverlening Haïti).

Tholen

Datheen-samenzangavond op **zaterdag 20 maart**, aanvang 19.30 uur, in de Grote Kerk te Tholen, Markt 1. Opening, meditatie en sluiting door ouderling J.A. Bliet te Krabbendijke. Organist: Pieter Heykoop. Collecte t.b.v. Stichting China

■ VOORTGANG HAÏTI

Tot 1 maart mocht het deputaatschap Bijzondere Noden ruim € 1,6 miljoen ontvangen. Hiervan was ruim € 1,2 miljoen afkomstig uit collecten die we vanuit de Gereformeerde Gemeenten mochten ontvangen en bijna € 100.000,- uit gemeenten van andere kerkgenoot-

schappen ((Vrije) Oud Gereformeerde Gemeenten (in Nederland), Gereformeerde Gemeenten in Nederland, Christelijke Gereformeerde Kerken en Hersteld Hervormde Kerk.) Na de Heere willen we u hartelijk danken voor uw bijdragen aan dit noodhulpproject.

De verwachting was dat de eerste fase van de noodhulpverlening half maart afgerond zou zijn, maar door de omvang van de schade, de beperkte transportmogelijkheden en de weersomstandigheden in Haïti is er besloten om deze eerste fase met nog enkele weken tot maanden te verlengen. De algemeen secretaris van Bijzondere Noden hoopt half maart, samen met deputaat G.H. Verweij, een bezoek te brengen aan Haïti om zich op de hoogte te stellen van de voortgang van het project en de mogelijkheden voor verdere hulpverlening o.a. via World Relief. Via De Saambinder en de website zullen eventuele nieuwe ontwikkelingen worden gemeld.

L. van der Maas, algemeen secretaris.

■ JAARVERGADERING VERENIGING SAMEN ALLEEN

De vereniging Samen Alleen (voor weduwen en weduwnaren tot 60 jaar) houdt haar jaarvergadering op **27 maart**, aanvang 10.30 uur, in de Chr. Geref. Kerk te Bunschoten, Bikkerweg 7. Spreker: mw. S. Brons-van der Wekken over: "Grenzen stellen en omgaan met pubers" (uitgewerkt naar deze situatie). Ieder die tot deze doelgroep behoort is hartelijk welkom. Lunchpakket meebrengen, voor drinken wordt gezorgd. Voor info: www.samenalleen.nl, tel. 0577-492188.

16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. Brede-
weg; Beekbergen 10.00 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Verweij; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul; Boskoop 9.30 uur ds. Van Aalst en 19.00 uur ds. W.J. Karel; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Deventer 15.30 uur ds. W. Harinck; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 18.30 uur ds. De Wit; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 17.30 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.15 uur ds. F. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Emmeloord 18.15 uur ds. Kattenberg; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Enschede 17.15 uur ds. Boeder; Enter 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. De Wit; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Boogaard; Goudswaard 18.00 uur ds. Van Aalst; 's-Gravenhage 10.00 en 15.30 uur stud. Maljaars; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. J. Karels en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Groningen 10.00 en 15.30 uur stud. G.W.S. Mulder; Haamstede 15.00 uur ds. De Heer; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. P. Mulder; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Herkingen 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Hilversum 10.00 uur ds. Verweij; Hoofddorp 18.30 uur stud. Visser; Hoogeveen 19.00 uur ds. Schot; Houten 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 18.30 uur stud. G.W.S. Mulder; Kapelle-Biezeling 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur stud. Visser; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. Meeuse en 18.30 uur stud. Baaijens; Krabbendijke 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. De Leeuw; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. W.J. Karel; Leiderdorp 16.30 uur ds. Paul; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meliskerke 14.30 uur leesdienst; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland; Moerkapelle 19.00 uur ds. Clements (doventolk); Naaldwijk 16.30 uur ds. Driessen; Nieuw Beijerland 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 14.00 uur stud. Baaijens; Nieuwer ter Aa 10.00 uur ds. Driessen;

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 14 MAART 2010

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 19.00 uur ds. L. Blok; Aalst 14.30 uur ds. Brugge; Alblasserdam 9.30 en 17.00 uur ds. Mij-

ders; Alphen a/d Rijn 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 18.00 uur ds. W. Harinck; Arnhem 15.00 uur ds. Schreuder; Barendrecht 10.00 en

Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 14.30 uur ds. Van Manen; Nisse 9.30 en 14.00 uur ds. Hakvoort; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oosterend-Texel 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Oostkapelle 15.30 uur ds. Baan; Oostvoorne 19.00 uur ds. Terlouw; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Ouddorp 14.30 uur ds. Schipper; Poortugaal 9.30 en 15.00 uur ds. Labee; Puttershoek 15.00 uur ds. Pater; Rhenen 18.00 uur ds. Kleppe; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. Clements; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Van Krimpen; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. B. van der Heiden en 17.30 uur ds. Labee; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 uur leesdienst en 18.30 uur ds. Verschuure; Scheveningen 18.30 uur ds. Van Rijswijk; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.30 uur ds. P. Mulder en 19.30 uur ds. Joesse; Soest 19.00 uur ds. Visscher; Spijkenisse 19.00 uur ds. Silfhout; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. Karens; Terneuzen 10.00 en 17.00 uur ds. Tanis; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Boeder; Tholen 14.30 uur ds. Bakker; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Van Gelder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Utrecht 19.15 uur ds. Van der Net; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. Karens; Westkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Moens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. C. Harinck; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. Hakvoort; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 18.30 uur stud. Maljaars; Zwijndrecht 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSdag 16 MAART 2010

Boskoop 19.30 uur ds. Van Boven; Dirksland 19.30 uur ds. Schipper; Moerkapelle 19.30 uur ds. Baan; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Bakker (H.D.); Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Schot; Urk 19.30 uur ds. Van Belzen.

■ WOENSDAG 17 MAART 2010

Berkenwoude 19.30 uur ds. Baan; Brakel 19.30 uur ds. Beens; Capelle a/d IJssel

West 19.45 uur ds. Van Gelder; Hilversum 19.45 uur ds. Schreuder; Hoofddorp 19.45 uur ds. F. Mulder; Middelharnis 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Mijdrecht 19.30 uur ds. Van Belzen; Nisse 19.30 uur ds. De Heer; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Meeuse; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Verschuure; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. Van Rijswijk.

■ WOENSDAG 17 MAART 2010 BIDDAG

Aalburg 9.30 uur ds. Joesse en 15.00 en 19.30 uur ds. De Waard; Alphen a/d Rijn 15.00 en 19.30 uur ds. Hakvoort; Amsterdam-Noord: zie Zaandam; Eindhoven 15.00 en 19.30 uur ds. Brugge; Goudswaard 9.30 en 14.30 uur ds. Vermeij en 19.30 uur stud. IJsselstein; Hoogvliet 15.00 en 19.45 uur ds. Terlouw; Katwijk aan Zee 15.00 en 19.30 uur ds. Mondria; Meeuwen 9.30, 14.30 en 19.30 uur ds. W.J. Karels; Naaldwijk 14.30 en 19.30 uur ds. Van Dieren; Opperdoes 15.00 en 19.30 uur ds. Heijkamp; Poortugaal 15.00 en 19.30 uur ds. Silfhout; Puttershoek 14.30 en 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 en 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Centrum 10.00, 15.00 en 19.45 uur ds. Verweij; Rotterdam-IJsselmonde 9.30, 14.30 en 19.30 uur ds. De Leeuw; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 en 19.45 uur ds. Kattenberg; Soest 15.00 en 19.30 uur ds. Vischer; Spijkenisse 14.30 en 19.45 uur ds. P. Mulder; Utrecht 14.30 en 20.00 uur ds. Van der Net; Vlaardingen 15.00 en 19.15 uur ds. C. Harinck; Wierden 15.00 en 19.30 uur ds. Schot; Zaandam 14.30 en 19.30 uur ds. Labee.

■ DONDERDAG 18 MAART 2010

Borssele 19.30 uur ds. Baan; Ermelo 19.30 uur ds. Van Dieren; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Beens; Marknesse 19.30 uur ds. Bakker; Melissant 19.30 uur ds. Meeuse; Oosterland 19.30 uur ds. Van Manen; Oostvoorne 19.30 uur ds. Mondria; Puttershoek 14.30 uur ds. Vermeij (huw.bev.); Scherpenzeel 14.00 uur ds. Verschuure (huw.bev.); Sint Annaland 19.30 uur ds. Hakvoort.

■ VRIJDAG 19 MAART 2010

Hoogeveen 14.30 uur ds. Schot (huw.bev.); Yerseke 14.30 uur ds. Van Krimpen (huw.bev.); Zoetermeer 14.30 uur ds. A.B. van der Heiden (huw.bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 ev. H.J. van den Boogaart en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 ev. A. van Setten en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Oostburg geeft met droefheid kennis van het overlijden van haar oud-ambtsdrager

J. van der Gouwe

in de leeftijd van 89 jaar.

Gedurende de jaren 1982-1991 heeft hij in de gemeente te Oostburg in het ambt van diaken gediend. De Heere gedenke zijn kinderen en kleinkinderen in dit verlies en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: A. Moggré, preses
J. van Dam, scriba

Oostburg, februari 2010

Kraamzorg & Thuiszorg

900 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor meer informatie over
kraamzorg, wijkzorg, verpleging of
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.

Of wordt zèlf RST Zorgverlener!
Reageer via 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

Identiteit
&
Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Begrafenisonderneming Treur

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

B.J. Janssen Begrafenisverzorging Sinds 1959

Wij verzorgen geen crematies
Dag en nacht bereikbaar op: 0113-340307
Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle
Mobiel 06 - 53 23 73 20
www.begrafenisverzorging-janssen.nl
E-mail: info@begrafenisverzorging-janssen.nl

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Te huur in Canada, een
**vakantiewoning dichtbij Norwich
(Ontario)**. Tel. 001519 688 0947.
Hollands sprekend.

Vakantie in de **BETUWE**
U bent welkom op minicamping
de **VIJVERHOF** in **OMMEREN**
activiteiten, kindvr. caravanverhuur
4 pers. en vak.woning voor 6 pers.
voor info: 0344 601973
www.vijverhof-ommeren.nl

begrafenisverzorging Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam,
Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst
uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: prachtige luxe chalet
of app., 2-9 pers., in mooie
omgeving v. Saalbach-
Hintertglenn, in elk seizoen.
Info: 06-51166845/0180-322181.

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Kralbenrijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nld., Orme Eijngaard 36
Boesd, Veerweg 14
Papendrecht, Dvertoom 18

UNIEK IN PRIJS

DE TWEDE DRUK BINNEN EEN JAAR VAN:

Praktische uitleg van de Psalmen

door ds. J.H. Donner

in twee fraai uitgevoerde banden totaal 1017 pagina's.
Op een nauwkeurige wijze hertaald door de heer J.C. Vogel

Het geheel is voorzien van een aanbevelend 'Ten geleide'
door ds. J.J. van Eckveld waarin hij o.a schrijft:

'Vrijmoedig durf ik te zeggen, dat u hier een verklaring vindt met voedsel voor het geestelijk leven. Iedere kerkganger kan hier zaken vinden, die voor hem van wezenlijk belang zijn'

En ds. G.J. van Aalst schrijft in de boekbespreking in de Saambinder van 26 maart 2009 het volgende:

'Eenvoud gepaard met diepgang. Wetenschap en Godsvrucht. Dat maakt deze eenmalige (her)uitgave dan ook zo waardevol. Daarom zouden we ze ook graag in de handen van de gemeente willen zien. Vooral ook van onze jongeren. Het laat zich als een dag-boek lezen'

Deze uitgave is ook bijzonder geschikt als belijdenisgeschenk!!

Prijs compleet slechts **€ 59,90**

Verkrijgbaar bij:

Noordzandstraat 34, 4401 CG Yerseke
tel. 0113-572907
email: info@hoekmanboekhandelplus.nl

Ook verkrijgbaar bij uw boekhandel

Voor de lijdenstijd

Uit den schat des Woords

Diverse predikanten van de Gereformeerde Gemeenten

Dit jaar verschijnt de 61^e jaargang van deze serie met twaalf preken die geschikt zijn voor de leesdiensten, maar ook voor persoonlijk gebruik. Bevat tevens preken voor bijzondere gelegenheden: opening winterseizoen, voorbereiding Heilig Avondmaal, Kerst, Goede Vrijdag, Pasen en Pinksteren. Verschijnt medio maart.

€ 22,50

Man van smarten

Ds. A. Schot

In negen overdenkingen wordt Jesaja 53 behandeld. Ieder vers wordt woord voor woord gevolgd. Eerst komt de betekenis van de tekst aan de orde. Daarna worden er lessen uit getrokken voor het geestelijke leven. De preken zijn geschikt voor persoonlijk gebruik én voor de leesdiensten.

€ 15,90

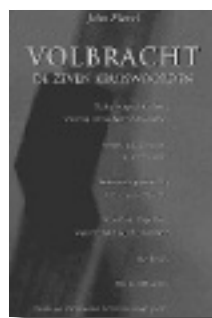

Uw lijden groot

Jodocus van Lodenstein

Deze bundel bevat meditaties voor de lijdenstijd. Op indringende wijze spreekt Van Lodenstein over de troost en het onderwijs dat in het lijden van de Heere Jezus gevonden kan worden. Iedere meditatie heeft een persoonlijke toepassing.

€ 9,95

Volbracht

John Flavel

Volbracht is een bundel met zeven preken over de laatste woorden van Christus. Flavel laat de lezer in het hart van de stervende Zaligmaker kijken. Elk kruiswoord wordt besproken. Opvallend is de uitgebreide en indringende toepassing met een schat aan lessen voor jong en oud.

€ 13,90

www.debanier.nl

Alle uitgaven zijn verkrijgbaar bij de boekhandel

verantwoord lezen

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel! Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratia.nl

T.h. woonged. van boerderij. Speuld (Vel.) tot 5 pers. wasm. aanw. Tel. 0577-407315

Vakantie in Canada
Te huur vakantiewoning in Alberta, mooi gelegen, bij boerderij. Voor inlichtingen bel fam. Van Huigenbos 001 403 553 4023

begravenisverzorging

Wij verzorgen begravenissen (geen crematies) op de gehele Veluwe, in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begravenisverzoorgers
G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o. T (0341) 253 813
Kampen e.o. T (038) 3332 383
Rijssen e.o. T (0548) 540 053
overige plaatsen en b.g.g. T (0577) 401 689

Begravenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
T (0577) 401 689

Vertrouwd verzorgd

begravenisverzorging

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper 010-450 66 26
J. Kooijman 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Gespecialiseerd in huisontruiming. Ook bij het overlijden en kleine verhuizingen. Vraag vrijblijvend advies en prijsopgave. Tel. 06-24778923 / 0571-291223.

B&B voor 2 pers. in z.o. Engeland
Uitst. vertrekpunt voor dagtrips naar Londen & country Holl. sprekend.
Tel. 0044 - 208 657 4782
info Ned. 0184-691217.

TH in **KAMPERLAND**: mooie rustig gel. Vak. won., 2-10 pers, dicht bij Veerse meer en strand
Vrij wk.10 t/m17,19,20, 22 t/m 26,33 na wk 34
Tel. 0113-351899, 06- 20417592.

Vakantie in Stroe (Veluwe)
Royale woning voor 4 pers.
Inl. molshoop@solcon.nl
of bel 06-21420647.

KAN IK WEL BELIJDENIS DOEN?

Dit is één van de vragen die beantwoord worden in onderstaand voordeelpakket, waarin bevindelijk-gereformeerde predikanten uit (O)GG(iN), CGK, HHK en PKN ingaan op vragen van kerklijke, pastorale en theologische aard.

Christen zijn in kerk en wereld & Tussen God en mens.
Samen voor slechts € 15,-

Ook nog leverbaar: **'Terugblik', gesprekken n.a.v. 100 jaar Gereformeerde Gemeenten** € 9,90

Bestellen: 0342-421031 of via belzen@filternet.nl (Prijzen excl. verzendkosten)

Uitgeverij De Oude Wijn

2 NIEUWE UITGAVEN:

J. HANAPPIER

Bid om de vrede van Jeruzalem. 3 preken en levensbeschrijving, ca. 100 blz.

€ 14,95

B. SMYTEGELT

Des Christens Heil en Sieraad. 45 preken, ca. 500 blz. € 39,50

Verder: **J. BEUKELMAN** 90 *Uitgelezen vervolgstoffen*, 2dln, ca. 1000 blz.

€ 89,-

Alles in huidige spelling, niet hertaald.

Te bestellen bij De Oude Wijn

Tel. 033 286 5548 of

E-mail: vanvulpen@kliksafe.nl

Ook bij de boekhandel verkrijgbaar.

Cedrah
REKEN • 2000 • BELGIË

Woonzorgcentrum d'Amandelhof
Fluiterlaan 52 te Capelle a/d IJssel

Verkoping

D.V. zaterdag 27 maart
Aanvang 11.00 tot 15.00 uur

De verkoping bestaat uit diverse stands met o.a. decoratiemateriaal, kettingen, hoeden, kaarten, koek, snoep, kaas, bloemen, speelgoed en een rommelmarkt!

Voor de kinderen is er een grabbelton en een springkussen. Er is een ruimte waar u koffie/thee met koek en lunch met o.a. friet, diverse snacks, vis, broodjes enz. kunt gebruiken.

De opbrengst is t.b.v. de nieuwbouw

Wij nodigen u van harte uit voor deze verkoping!

Ten bate van de Zending zijn de volgende preek CD's te koop.

Ds. G.J. Baan	Efeze 2 : 4-7
Ds. E. Bakker	Genesis 28 : 19a
Ds. P. Blok	Psalm 87 : 5
Ds. C.A. van Dieren	Markus 2 : 8
Ds. E. Hakvoort	Hooglied 4 : 16
Ds. C. Hogchem	Lukas 16 : 29
Ds. M. Karens	Openb. 1 : 17-18
Ds. G.M. de Leeuw	Spreuken 11 : 4
Ds. F. Mulder	Zacharia 4 : 6
Ds. G. Schipaanboord	1 Samuël 30 : 6
Ds. J. Schipper	Psalm 27 : 4
Ds. A. Schreuder	Mattheüs 4 : 5-7
Ds. A. Vergunst	Mattheüs 15 : 22-28

Aanbieding geldig tot D.V. 21 april 2010

Prijs per 2 € 16,-, per 4 € 25,-, per 6 € 33,-, per 8 € 42,-, 9 of meer à € 4,95.
Vanaf 8 stuks geen verzendkosten
Prijzen alleen voor genoemde CD's
Lijst met ruim 300 CD's op aanvraag.

Zendingswinkel Stolwijk

Tel: 0182-341831

Email: zgg@kliksafe.nl

"Levend water" (7 preken) ds. E. VENEMA

Geb.; € 12,50 (excl. verz.kst.)
Fam. De Boer; t 0512-519839
Stationsweg 59
9201 GH Drachten
aukedeboer@solcon.nl

Genieten van het landleven in de Zeeuwse polder? Dan bent u bij ons op het juiste adres.
We hebben voor u een prachtige **vak.woning** (5 pers.) op onze boerderij. Tel. 0113-302209.

Voor uw vakantie te huur een chalet op een rustig BOSPARK in Doornspijk (omgeving Nunspeet/'t Harde). Het Chalet is het gehele jaar beschikbaar en geschikt voor 4-6 personen. In de zomerperiode zijn er vier extra slaapplekken in bijbehorende blokhut.
Nadere gegevens:
06-42661254 of 06-36586226.

Begravenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

Kamperen bij NL-boer in Zw-Frankrijk. Er is ook een caravan te huur. Reserveren en informatie: fam. Hoogendoorn, tel. 003355389356 of wimenaddy@orange.fr

De Vluchtheuvel

De Vluchtheuvel gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten en biedt professionele hulp bij psychosociale problemen, zoals huwelijksproblemen, psychische problemen, eenzaamheid, rouwverwerking, identiteitsvragen en opvoedingsvragen.
De Vluchtheuvel werkt landelijk. Er zijn kantoren en/of gesprekslocaties te Goes, Dordrecht, Woerden, Amersfoort, Zwolle, Lelystad en Rijssen.

Hulp vragen?

Twijfelt u of uw hulpvraag past bij De Vluchtheuvel? Of hebt u, ook als ambtsdrager, behoefte aan overleg over een bepaalde situatie? Dan kunt u voor alle hulpvragen (jongeren en volwassenen) op werkdagen **tussen 10.00 uur en 12.00 uur** bellen naar het spreekuur voor aanmelding en advies: **0348-48 99 99**. Of via de website: www.stichtingdevluchtheuvel.nl Voor hulp aan doven of slechthorenden kunt u mailen naar: jzwerusv@cbgg.nl

Meer weten?

Voor algemene informatie zijn we iedere werkdag bereikbaar van 08.30 uur tot 17.00 uur op nummer 0113-213098. Of kijk op de website. Daar vindt u ook informatie over huwelijksvoorbereiding, schoolmaatschappelijk werk en andere vormen van hulp en/of preventie. U kunt u zich daar ook digitaal aanmelden voor hulp: www.stichtingdevluchtheuvel.nl

EEN VOORORDEEL BLIJFT PLAKKEN

IN DE NIEUWE ELEOSCRIP
VERTELLEN MENSEN
WAAROM STIGMA'S HEN
PIJN DOEN.

**NOG GEEN LEZER?
KIJK OP WWW.ELEOS.NL
EN MELD JE SNEL AAN
VOOR EEN GRATIS
ABONNEMENT!
WWW.ELEOS.NL ►
ELEOSCRIP**

Dank u wel voor
de kinderbijbel!

Mag ik ook nog
een psalmboek?

Stort uw bijdrage op

rekening 32 06 66
t.n.v. Stichting China
Postbus 1150
3900 BD Veenendaal

*Prachtige chalets en bungalows
in Voorthuizen en Rijssen/Holten*

Vraag onze vernieuwde brochure aan.

... heel eigen

(0548) 36 52 24, www.casafamilia.net

Gezocht: het boek:
De Westminster Confessie

met de Grote en de Kleine
Catechismus. Ned.vert. drs. G. van
Rongen m.m.v. dr. M.J. Arntzen.
Uitgave De Vuurbaak 1986, 2e druk.
ISBN 90-6015-712-5. Reacties naar
M.J. Klippel, Langeweg 62, 4694 BN
Scherpenisse. Tel. 0166 663307;
email: rft@mjklippel.nl

Te huur **woonruimte**, omgeving
Geldermalsen. Tel. 0344662074

Ambtskleding...

Klamar's
FASHION

Klaas Leendert en Marian Blok
's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl | www.klamarsfashion.nl
Voor openingstijden zie website.

Te Huur: **Vakantiewoning**, landelijk
gelegen, 6 tot 8 personen. 4 slaap-
kamers, kamer, open keuken, met
garage. Nabij Kerk Ger. Gem. Ter-
wolde de Vecht. inl: 0571-291486.

DE VALK /WEKEROM een rustig
gel. en gezellig ing. **vak. woning**
in landelijke omgeving. (1 km. van
KERK, BOS, ZANDVERSTUIVING).
Vrij na 24 juni (evt. tijdelijk na
1 oktober). Tel. 0318-461624.

Van Manen
timmerbedrijf

kerkbanken
bankstoffering
kansels
doopvonts
lessenaars
collectezakken

Timmerbedrijf Van Manen B.V.
Puurveenseweg 47 | Kootwijkerbroek
t (0342) 44 29 60
www.timmerbedrijfvanmanen.nl

Th. Zuna bij **Rijssen** landelijk-
gelegen vak woningen v.a.g.v. nu
maart en april op basis van
beschikking all in prijs voor €195.-
p/w. Voor 9 juli en vanaf 13 aug. zijn
er ook nog enkele beschikbaar.
Bel voor info met 0548-512790
of kijk op
www.vakantieoordholsappel.nl

Ameland- Terschelling-Bakkeveen
(fries/drentse wouden) bij
Drachten. Keurige chalets /stacars
huur niet duur! 0512-516096
zie www.vdsluisvakanties.nl

**SHG biedt u
passende zorg**

Uitgaande van de
Gereformeerde Gemeenten in
Nederland biedt de SHG zorg
die aansluit bij uw manier van
leven. Bijbelse normen en
waarden vormen daarin de basis
voor uw en onze
dagelijks levenshouding en
mediagebruik.

Kraamzorg

Bel 0187 - 4891 73
b.g.g. 0342-49 21 55
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg

Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE